

Artikler

15 artikler.

Tilbage til liste

Ny søgning

Flere data

Layout

Gem som fil

Udskriv

Dansk: **inklusion**

Generel definition: [tilstand](#), hvor et [objekt](#) er inddraget i et fællesskab eller en sammenhæng

Dansk: **social inklusion**

Dansk: **inklusion** (formidlingsterm)
Foretrukken term

Generel definition: [inklusion](#), hvor en [person](#) eller en [gruppe af personer](#) deltager aktivt og ligeværdigt i gensidigt udviklende fællesskaber uanset forskelle i forudsætninger og [funktionsevne](#), herunder [kontekstuelle faktorer](#)

Kommentar: Med ligeværdigt menes gensidig accept af forskellighed.
Med fællesskaber forstås de almindelige samfundsmæssige institutioner, hvor mennesker interagerer og påvirker hinanden, som fx arbejde, uddannelse og foreningsliv og lokalsamfundet.

Dansk: **eksklusion**

Generel definition: [tilstand](#), hvor et [objekt](#) er udelukket fra et fællesskab eller en sammenhæng

Dansk: **social eksklusion**

Dansk: **eksklusion** (formidlingsterm)
Foretrukken term

Generel definition: [eksklusion](#), hvor en [person](#) eller en [gruppe af personer](#) er udelukket fra aktiv og ligeværdig deltagelse i gensidigt udviklende fællesskaber på grund af forskelle i forudsætninger og [funktionsevne](#), herunder på grund af [kontekstuelle faktorer](#)

Dansk: **funktionsevne**

Generel definition: [kvalitet](#), der udgøres af [kroppens funktion](#), [kroppens anatomi](#), [aktivitet](#) og [deltagelse](#) og betinges både af de [kontekstuelle faktorer](#) og individets [helbredstilstand](#)

Kommentar: Funktionsevne betegner samspillet mellem et individ, individets helbredstilstand og de sammenhænge individet indgår i. Det er afgørende at bemærke, at funktionsevne ikke er en objektiv tilstand, men derimod er relativ til de kontekstuelle faktorer - både de personlige og omgivelsesmæssige faktorer. Til de omgivelsesmæssige faktorer hører eksempelvis den fysiske og menneskeskabte omverden og samfundets holdninger, værdier, regler og love. Til de personlige faktorer hører eksempelvis personens alder, køn, erfaring, holdninger, forventninger og værdier.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Funktionsevne
ICF-kommentar: "Funktionsevne er en overordnet term for kroppens funktioner, kroppens anatomi, aktiviteter og deltagelse. Termen angiver aspekter af samspillet mellem et individ (med en given helbredstilstand) og individets kontekstuelle faktorer (omgivelsesfaktorer og personlige faktorer)." (s. 211)

Dansk: **kroppens funktion**

Generel definition: måde de fysiologiske funktioner i kroppens systemer, inklusiv mentale funktioner, fungerer på

Kommentar: I ICF refererer 'krop' til hele den menneskelige organisme. Til kroppen hører derfor også hjernen, og til kroppens funktioner hører også de mentale eller psykologiske funktioner.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Kroppens funktioner
 ICF-definition: "Kroppens funktioner er de fysiologiske funktioner i kroppens systemer (inklusive psykologiske funktioner)." (s. 19)
 ICF-kommentar: "Kroppens funktioner er de fysiologiske funktioner i kroppens systemer inklusiv mentale funktioner. "Krop" refererer til hele den menneskelige organisme og omfatter således også hjernen. Derfor er mentale (eller psykologiske) funktioner henregnet til kropsfunktionerne. Standarden for disse funktioner forudsættes at være den statiske norm for mennesket." (s. 211)

Dansk: **kroppens anatomi**

Generel definition: kroppens forskellige dele og struktur

Kommentar: De forskellige dele i kroppens anatomi er fx organer, lemmer og de enkelte dele af disse.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Kroppens anatomi
 ICF-definition: "Kroppens anatomi er kroppens forskellige dele som organer, lemmer og enkeltdele af disse." (s. 19)
 ICF-kommentar: "Kroppens anatomi er kroppens forskellige dele som organer, lemmer og enkelt dele af disse. De er klassificerede efter topografiske principper. Standarden for anatomen forudsættes at være den statiske norm for mennesket." (s. 211)

Dansk: **aktivitet** *Term anvendt i ICF*

Dansk: **personaktivitet**

Generel definition: [aktivitet](#), der vedrører en [persons](#) udførelse af en opgave eller en handling

Kommentar: Aktivitet er det, en person kan gøre eller udføre. Aktivitet er både mentale aktiviteter, som fx at tænke, regne, problemløse, læse, planlægge, træffe beslutninger m.v., og fysiske aktiviteter, som fx at gå, løfte og bære, af- og påklædning, spise og drikke, samt kombinerede aktiviteter, som fx at kommunikere, skrive, forstå og bruge kropssprog, bruge transportmidler, købe ind og lave mad mv.
 Grænsen mellem hvad, der er aktivitet, og hvad, der er deltagelse, er svær at opretholde i praksis. Aktivitet og deltagelse er derfor også klassificeret samlet i ICF.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Aktivitet
 ICF-definition: "Aktivitet er en persons udførelse af en opgave eller en handling." (s. 19)
 ICF-kommentar: "Aktivitet er en persons udførelse af en opgave eller handling. Termen repræsenterer funktionsevne på individniveau." (s. 211)

Dansk: **deltagelse**

Generel definition: [aktivitet](#), der vedrører en [persons](#) involvering i dagliglivet

Kommentar: Deltagelse er en persons involvering i dagliglivet. Deltagelse er en persons aktiviteter i en social- og samfundsmæssig kontekst. Deltagelse repræsenterer funktionsevne på samfundsniveau. Deltagelse kan fx være at skabe og vedligeholde formelle og uformelle sociale kontakter, skaffe sig en bolig, varetage en uddannelse, have lønnet eller selvstændig beskæftigelse, deltage i fællesskaber mv.

Grænsen mellem hvad, der er aktivitet, og hvad, der er deltagelse, er svær at opretholde i praksis. Aktivitet og deltagelse er derfor også klassificeret samlet i ICF.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Deltagelse

ICF-definition: "Deltagelse er en persons involvering i dagliglivet." (s. 19)

ICF-kommentar: "Deltagelse er en persons involvering i dagliglivet. Termen repræsenterer funktionsevne på samfundsniveau." (s. 211)

Dansk: inklusionsunderstøttende tiltag

Generel definition: [handling](#), der har [inklusion](#) som [mål](#)

Kommentar: At have inklusion som mål dækker både at opnå inklusion og undgå eksklusion. Inklusionsunderstøttende tiltag sigter mod, at såvel individets som fællesskabets interesser imødekommes. Herunder hører blandt andet at sikre, at der ikke er kontekstuelle faktorer, der hæmmer deltagelsen, så som sociale, fysiske, læringsmæssige, samfundsmæssige eller kulturelle barrierer eller fordomsfulde holdninger eller handlinger. En forudsætning for vellykket inklusion er derfor, at der er gensidig accept af forskellighed i fællesskabet, så alle kan anerkendes som og opleve sig som bidrager til fællesskabet. En anden forudsætning er, at der iværksættes de nødvendige indsatser, fx i forhold til den personlige trivsel, sociale udvikling og læring, på det optimale tidspunkt ud fra viden og kompetencer og ud fra respekt for forskellighed.

Dansk: kontekstuel faktor

Generel definition: [faktor](#), der omfatter den samlede baggrund og betingelserne for en [persons](#) liv og levevilkår

Kommentar: Kontekstuelle faktorer er de sociale, fysiske, samfundsmæssige og kulturelle omstændigheder, som påvirker en persons aktivitet og deltagelse samt sundhed og trivsel.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Kontekstuelle faktorer

ICF-kommentar: "Kontekstuelle faktorer er de forhold, der tilsammen skaber rammerne for en persons liv og tilværelse og i særdeleshed baggrunden for klassifikation af helbredsstatus i ICF. Der er to komponenter i kontekstuelle faktorer: omgivelsesfaktorer og personlige faktorer." (s. 211)

Dansk: omgivelsesfaktor

Kilde til term: **PUB: ICF** : International klassifikation af funktionsevne, funktionsevnenedsættelse og helbredstilstand - Sundhedsstyrelsen

Dansk: omgivelser

Term anvendt i Voksenudredningsmetoden

Generel definition: [kontekstuel faktor](#), der omfatter de fysiske, sociale og holdningsmæssige omgivelser, som en [person](#) bor og lever i

Kommentar: Omgivelsesfaktorer omfatter hele den omgivende verden, som danner rammen for en persons tilværelse, og som kan hæmme eller fremme personens funktionsevne. Omgivelsesfaktorer omfatter de fysiske omgivelser, de menneskeskabte omgivelser, de kulturelle omgivelser, som fx roller, holdninger og værdier samt sociale omgivelser, som fx politiske forhold, forordninger og formelle regler. På det personlige niveau kan omgivelsesfaktorer fx være hjem, arbejdsplads og skole og den personlige kontakt med fx familie, bekendte, kollegaer og fremmede. På det samfundsmæssige niveau kan omgivelsesfaktorer fx være sociale strukturer som organisationer og offentlige institutioner, tjenester, ydelser, fællesskabsaktiviteter, love og regler samt holdninger og ideologier.

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Omgivelsesfaktorer

ICF-definition: "Omgivelsesfaktorer er de fysiske, sociale og holdningsmæssige omgivelser, som mennesker bor og lever deres liv i." (s. 19)

ICF-kommentar: "Omgivelsesfaktorer er de fysiske, sociale og holdningsmæssige omgivelser, som mennesker lever og udfolder deres tilværelse i. Faktorerne ligger uden

for den enkelte person og kan have positiv eller negativ betydning for individets deltagelse som borger i samfundet, på kapaciteten til at udføre aktiviteter eller på den enkeltes kropsfunktioner og anatomi". (s. 25)

"Omgivelsesfaktorerne indgår i klassifikationen med fokus på 2 niveauer.

a. Personniveau - dvs. i personens nærmeste omgivelser inkl. hjem, arbejdsplads og skole. De omfatter de fysiske og materielle forhold i omgivelserne, som en person stilles overfor såvel som den direkte personlige kontakt med andre som for eksempel familie, bekendte, kollegaer og fremmede.

b. Samfundsniveau - dvs. formelle og uformelle sociale strukturer og ydelser samt overordnede ordninger eller systemer i lokalområdet og i samfundet, som har betydning for den enkelte. Dette niveau omfatter organisationer og tjenester, som er relaterede til arbejdslivet, fællesskabsaktiviteter, offentlige institutioner og kontorer, kommunikation og transport samt uformelle sociale netværk, love, forordninger, formelle og uformelle regler, holdninger og ideologier." (s. 26)

"Omgivelsesfaktorer er en komponent i ICF og omfatter alle aspekter af den omgivende verden, som danner rammen for en persons tilværelse, og som sådan har indflydelse på personens funktionsevne. Omgivelsesfaktorer omfatter den fysiske omverden og dens egenskaber, de menneskeskabte fysiske omgivelser, andre mennesker i forskellige sammenhænge og roller, holdninger og værdier, sociale systemer og social service samt politiske forhold, regler og love." (s. 212)

Dansk: **hæmmende faktor**
Foretrukken term

Dansk: **hindrende faktor**

Dansk: **begrænsende faktor**

Generel definition: [omgivelsesfaktor](#), der ved dens fravær eller tilstedeværelse begrænser [funktionsevnen](#) og skaber [funktionsevnededsættelse](#)

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Hindrende faktorer
ICF-kommentar: "Hindrende faktorer er faktorer i en persons omgivelser, som ved deres fravær eller tilstedeværelse begrænser funktionsevnen og skaber funktionsevnededsættelser. De omfatter forhold som utilgængelighed, mangel på relevante hjælpemidler, negative holdninger overfor handicappede såvel som servicetilbud, sociale systemer og socialpolitik, som enten ikke er til stede eller som hindrer mennesker med helbredsproblemer i at deltage i alle livets områder." (s. 212)

Dansk: **fremmende faktor**

Generel definition: [omgivelsesfaktor](#), der ved dens fravær eller tilstedeværelse forbedrer [funktionsevnen](#) og reducerer [funktionsevnededsættelser](#)

Kommentar (ækvivalens): ICF-term: Fremmende faktorer
ICF-kommentar: "Fremmende faktorer er faktorer i en persons omgivelser, som ved deres fravær eller tilstedeværelse forbedrer funktionsevnen og reducerer funktionsevnededsættelser. De omfatter forhold som tilgængelighed, adgang til relevante hjælpemidler og positive holdninger til handicappede såvel som servicetilbud, sociale systemer og socialpolitik, som tager sigte på at øge mulighederne for mennesker med helbredsproblemer for at deltage i alle livets områder. Fraværet af en faktor kan også være fremmende f.eks. fravær af stigmatiseringer og negative holdninger. Fremmende faktorer kan hindre en funktionsnedsættelse eller en aktivitetsbegrænsning i at udvikle sig til en deltagelsesindskrænkning, idet den aktuelle udførelse af en handling kan understøttes trods en persons kapacitetsproblemer." (s. 212)

Dansk: **personlig faktor**

Generel definition: [kontekstuel faktor](#), der omfatter træk ved en [person](#) og personens baggrund og historie

Kommentar:	Personlige faktorer omfatter alle de forhold, som relaterer til personen selv, og som kan påvirke personens funktionsevne. Personlige faktorer kan fx omfatte køn og alder, livsstil og vaner, opdragelse og social baggrund, uddannelse og erhverv, erfaringer og generelle adfærdsmønstre samt karaktertræk og personlighed.
Kommentar (ækvivalens):	ICF-term: Personlige faktorer ICF-kommentar: "Personlige faktorer er kontekstuelle faktorer knyttet til individet selv som alder, køn, social status, livserfaring og så videre. De er endnu ikke klassificeret i ICF, men må tages med i overvejelserne ved anvendelsen af klassifikationen." (s. 212) "Personlige faktorer er den særlige baggrund for en persons liv og levevis og består af de træk hos det enkelte menneske, som ikke er en del af helbred eller helbredsrelaterede tilstande. Disse faktorer kan omfatte køn, race, alder, andre helbredsforhold, fysisk form, livsstil, vaner, opdragelse, mestringsevne, social baggrund, uddannelse, erhverv, erfaringer (både tidligere og aktuelle), generelle adfærdsmønstre og karakteregenskaber, personlighed og karakter, individuelle personlige ressourcer og andre karakteristika, som tilsammen eller enkeltvis kan spille en rolle for funktionsevnen på et hvilket som helst niveau." (s. 26)

